

LOŠIMŲ PRIEŽIŪROS TARNYBA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO

2022 m. rugsėjo 30 d. Nr. IVL-1548

VEIKLOS SRITIES VERTINIMO APRAŠYMAS

Veiklos srities vertinimą atliko Lošimų priežiūros tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Priežiūros tarnyba) darbo grupė korupcijos pasireiškimo tikimybei Priežiūros tarnybos veiklos srityje - Licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūra – analizuoti, sudaryta Priežiūros tarnybos direktoriaus 2022 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. P-44 „Dėl Lošimų priežiūros tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos veiklos sričių, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, sąrašo ir veiklos srities vertinimo 2022 metais“.

Analizuotas laikotarpis – 2021 m. rugsėjo 1 d. – 2022 m. rugsėjo 1 d.

Analizuota veiklos sritis – **Licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūra** (toliau - veiklos sritis).

Priežiūros tarnybos direktoriaus 2022 m. rugsėjo 21 d. įsakyme Nr. P-44 „Dėl Lošimų priežiūros tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos veiklos sričių, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, sąrašo ir veiklos srities vertinimo 2022 metais“ nustatyta, kad Priežiūros tarnyboje 2022 m. korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę reikia atlikti veiklos srityje **Licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūra**.

Ši veiklos sritis, kurioje atliekama korupcijos rizikos analizė, atrinkta atsižvelgiant į šiuos kriterijus (Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalies 3 punktas) „priimami sprendimai yra susiję su materialine ar kitokia suinteresuoto asmens nauda, leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu, kontrolės ar priežiūros vykdymu“. Be to, ji yra Priežiūros tarnybos veiklos sričių, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, sąraše, patvirtintame minėtu Priežiūros tarnybos direktoriaus įsakymu Nr. P-44. Vertinimas atliktas vadovaujantis Priežiūros tarnybos direktoriaus 2022 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. P-33 „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos Lošimų priežiūros tarnyboje prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos“ patvirtinta tvarka.

1. VEIKLOS SRITIES ESAMOS SITUACIJOS VERTINIMAS IR NUSTATYTI KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIAI

Paskutinį kartą licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūros sritis Priežiūros tarnyboje buvo vertinta 2017 metais.

Licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą reglamentuoja:

1. Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymas.
2. Lietuvos Respublikos loterijų įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas.
3. Ūkio subjektų, organizuojančių azartinius lošimus, didžiąsias, mažąsias loterijas ir žaidimus žaidimo automatais patikrinimo taisyklės, patvirtintos Priežiūros tarnybos direktoriaus 2020 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. DIE-803 „Dėl Ūkio subjektų, organizuojančių azartinius lošimus, didžiąsias, mažąsias loterijas ir žaidimus žaidimo automatais patikrinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Patikrinimo taisyklės).

4. Lošimų priežiūros tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos darbo reglamentas, patvirtintas Priežiūros tarnybos direktoriaus 2012 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. V-7 „Dėl Lošimų priežiūros tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos darbo reglamento patvirtinimo“.

Skyrių ir darbuotojų (valstybės tarnautojų, atliekančių kontrolės funkcijas) funkcijos reglamentuotos Priežiūros tarnybos Lošimo įrenginių tipų tvirtinimo ir registro bei Kontrolės skyrių nuostatuose, skyrių darbuotojų pareigybių aprašymuose, su kuriais darbuotojai supažindinti pasirašytinai.

Nurodyti teisės aktai ir nuostatos, esančios juose, yra aiškios, nedviprasmiškos ir pakankamos tinkamam turimų funkcijų vykdymui. Juose aiškiai nustatytos šioje srityje veiklą vykdančių atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, sprendimų priėmimo tvarka (atliekamos procedūros, sprendimų priėmimo principai, kriterijai ir terminai). Šiuose teisės aktuose aiškiai ir tiksliai reglamentuojami administracinės procedūros terminai, nustatyti konkretūs, objektyviai pamatuojami reikalavimai procedūroje dalyvaujantiems asmenims.

Teisės aktuose aiškiai ir tiksliai nurodyti funkcijas veiklos srityje (Licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą) atliekantys/ sprendimus priimančios subjektai (įstaigos padaliniai, valstybės tarnautojai ar darbuotojai) (padalinių nuostatuose, pareigybių aprašymuose aiškiai nustatytos funkcijos ir pareigos, atsakomybę apibrėžia kiti teisės aktai. Įstaigos specialistų teisės ir pareigos šioje srityje nustatytos, nepaliekant per plačių įgaliojimų veikti savo nuožiūra. Sprendimus priima įstaigos vadovas, gavęs atitinkamo padalinio – Priežiūros tarnybos Lošimo įrenginių tipų tvirtinimo ir registro skyriaus ar Kontrolės skyriaus patikrinimo aktą, suderintą su ją rengusio specialisto padalinio vadovu.

Atlikus Patikrinimo taisyklių analizę, nustatytas 1 trūkumas:

Nėra aiški atliekamų planinių patikrinimų apimtis ir tikrinamos sritys; planinių patikrinimų planai sudaromi pagal Priežiūros tarnybos direktoriaus patvirtintą prižiūrimum ūkio subjektų rizikos įvertinimo ir valdymo metodiką (toliau – rizikos įvertinimo ir valdymo metodika). Pagal rizikos įvertinimo ir valdymo metodiką yra nustatomi rizikingumo kriterijai, kuriais vadovaujantis yra atrenkami ūkio subjektai, kurie bus tikrinami. Patikrinimo taisyklių 34 punkte nustatyta, kad „Prieš pradėdant planinį patikrinimą yra parengiamas planinių patikrinimų planas, kurį tvirtina Priežiūros tarnybos direktorius. Planinių patikrinimų plano keitimas galimas tik tuo atveju, kai yra motyvuotas Priežiūros tarnybos direktoriaus įsakymas“, tačiau nėra aiškūs plano sudarymo principai, planinio patikrinimo ribos. Dėl aiškios planinių patikrinimų apimties nebuvimo trūksta aiškumo, kokiais motyvais vadovaujantis ir dėl kokių priežasčių tikrinamos tam tikros ūkio subjekto veiklos sritys. Tai galimai sudaro sąlygas Priežiūros tarnybos darbuotojų, atliekančių patikrinimus, diskrecijai, savo nuožiūra pasirinkti ar kreipti didesnę dėmesį į tam tikras sritis, kas galimai gali sukelti prielaidas korupcijos apraiškoms šioje veiklos srityje atsirasti.

Dėl tokio neapibrėžtumo ir aiškaus planinio patikrinimo plano sudarymo gairių/ rizikingiausių tikrintų sričių atrankos nebuvimo ir darbuotojų diskrecijos šio proceso eigoje gali kilti grėsmė, kad darbuotojas tikrins tam tikras sritis savo nuožiūra. Aiškaus reglamentavimo nebuvimas kelia korupcijos rizikos grėsmę.

Siūlymai:

1. Kadangi analizuojamos procedūros (planinių patikrinimų organizavimo – srities apibrėžtumo) reglamentavimas nėra pakankamai aiškus, siekiant mažinti darbuotojų diskreciją, skirtingą planinių patikrinimų organizavimo praktiką, neapibrėžtų planinių patikrinimų sričių atranką, siūlytina Patikrinimo taisyklėse aiškiai apibrėžti, kokiu būdu, tvarka ir metodais pasirenkamos planinio patikrinimo metu tikrintinos ūkio subjekto veiklos sritys, nepaliekant darbuotojų diskrecijai sprendimo dėl pasirinkimo apimties bei metodų. Tokiu būdu būtų išvengta situacijų, kuomet specialistams suteikti per platūs įgaliojimai veikti savo nuožiūra. Patikrinimo taisyklėse turėtų būti aiškiai nustatytos planinių patikrinimų ribos, sričių, kurios tikrintinos planinių patikrinimų metu, atrankos sistema, planinių patikrinimų planų sudarymo metodika. Tikslinga

nustatyti kriterijus, kuriais vadovaujantis planinį patikrinimą atliekantys darbuotojai teikia siūlymus Priežiūros tarnybos direktoriui dėl tikrintinų ūkio subjekto veiklos sričių. Tikrintinos sritys turi būti pagrindžiamos objektyviai pamatuojamais veiklos ar rizikos rodikliais, dėl kurių planinio patikrinimo metu bus tikrinamos tam tikros ūkio subjekto veiklos sritys.

2. PASIŪLYMAI DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIŲ NEIGIAMOS ĮTAKOS PANAIKINIMO AR SUMAŽINIMO

Priemonės	Įvykdymo laikas/ Atsakingi asmenys	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
<p>Papildyti Patikrinimo taisykles, jose apibrėžiant ir nustatant:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koku būdu, tvarka ir metodais pasirenkamos planinio patikrinimo metu tikrintinos ūkio subjekto veiklos sritys; - planinių patikrinimų ribas, sritis, kurios tikrintinos planinių patikrinimų metu, atrankos sistema, planinių patikrinimo planų sudarymo metodiką; - kriterijus, kuriais vadovaujantis planinį patikrinimą organizuojantys darbuotojai teikia siūlymus Priežiūros tarnybos direktoriui dėl tikrintinų ūkio subjekto veiklos sričių. 	<p>2023 m. III ketvirtis/ Priežiūros tarnybos patarėja Sandra Vitkevičiūtė</p>	<p>Aiškūs ir nedviprasmiški vertinimo kriterijai, efektyvesnis ir skaidresnis sprendimų priėmimas, korupcijos tikimybės Priežiūros tarnybos veikloje ir vertinamoje veiklos srityje sumažėjimas.</p>	<p>Papildytos Patikrinimo taisyklės, jose apibrėžiant ir nustatant:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koku būdu, tvarka ir metodais pasirenkamos planinio patikrinimo metu tikrintinos ūkio subjekto veiklos sritys; - planinių patikrinimų ribas, sritis, kurios tikrintinos planinių patikrinimų metu, atrankos sistema, planinių patikrinimo planų sudarymo metodiką; - kriterijus, kuriais vadovaujantis planinį patikrinimą organizuojantys darbuotojai teikia siūlymus Priežiūros tarnybos direktoriui dėl tikrintinų ūkio subjekto veiklos sričių.
<p>Patikslinti Priežiūros tarnybos Kokybės vadybos sistemos proceso P9 „Licencijuotu organizatorių veiklos kontrolė“ aprašą, atsižvelgiant į Patikrinimo taisyklių papildymą.</p>	<p>2023 m. III ketvirtis/ Priežiūros tarnybos patarėja Sandra Vitkevičiūtė</p>	<p>Aiškūs ir nedviprasmiški vertinimo kriterijai, efektyvesnis ir skaidresnis sprendimų priėmimas, korupcijos tikimybės Priežiūros tarnybos veikloje ir vertinamoje veiklos srityje sumažėjimas.</p>	<p>Patikslintas Priežiūros tarnybos Kokybės vadybos sistemos proceso P9 „Licencijuotu organizatorių veiklos kontrolė“ aprašas, atsižvelgiant į Patikrinimo taisyklių papildymą.</p>

Patarėja (darbo grupės vadovė)

Sandra Vitkevičiūtė

Lošimo įrenginių tipų tvirtinimo ir registro skyriaus vyriausioji specialistė

Skirmantė Paukštienė

